

فصل اول

کلیات و تعاریف

مصوب ۹۵/۵/۳۱ هیات نظارت مرکزی

ماده ۱: در این دستورالعمل اصلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

(۱) سازمان : سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور وابسته به وزارت تعاون ، کار و امور اجتماعی .

(۲) اداره کل : اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان .

(۳) آموزشگاه : آموزشگاه فنی و حرفه ای آزاد موضوع ماده ۱۱۱ قانون کار که به منظور آموزش مهارت به روش های مختلف

(حضور، الکترونیکی، تلفیقی) مطابق استاندارد های مهارت آموزش مصوب سازمان یا سایر برنامه های آموزشی با رعایت این

دستورالعمل تأسیس می شوند.

(۴) شعبه: آموزشگاهی است که توسط موسس آموزشگاه با همان نام در همان شهرستان یا سایر شهرستان های آن استان یا سایر

استان ها مورد نظر موسس با رعایت کلیه ضوابط ومقررات این دستورالعمل تأسیس می شود.

(۵) موسس: شخص حقیقی یا حقوقی غیر دولتی است که پس از طی مراحل ذکر شده در این دستورالعمل از سازمان پروانه

تأسیس آموزشگاه دریافت می نماید.

(۶) موافقت اصولی: موافقت اولیه با درخواست اشخاص حقوقی یا حقیقی به منظور تأسیس آموزشگاه می باشد و به دارنده آن

در صورت تامین شرایط لازم مطابق این دستورالعمل ، پروانه تأسیس آموزشگاه اعطا خواهد شد.

(۷) پروانه تأسیس آموزشگاه: مجوز تأسیس و بهره برداری از آموزشگاه است .

(۸) مدیر آموزشگاه: فردی است که پس از احراز شرایط مفاد مواد ۱۹ و ۲۰ این دستورالعمل ، بوسیله موسس معرفی و توسط

سازمان به عنوان مدیر آموزشگاه تأیید میگردد .

(۹) آموزش تلفیقی: به آموزش هایی گفته می شود که بخشی از آن به صورت حضوری و بخش دیگر از آن به روش مجازی ارایه

می شود.

(۱۰) مربی آموزشگاه : فردی است دارای صلاحیت ها و شرایط مواد ۲۴ و ۲۶ این دستورالعمل که وظیفه مهارت آموزی را در

آموزشگاه برعهده دارد.

(۱۱) کارآموز: فردی است که تحت آموزش فنی و حرفه ای در یک استاندارد خاص قرار می گیرد.

۱۲)رتبه بندی : فرآیندی است که آموزشگاه با توجه به ماموریت آن براساس معیارها و استانداردهای مصوب هیأت نظارت مرکزی ارزیابی و اعتبار سنجی شده و براساس نتایج حاصل، آموزشگاه رتبه بندی می شود.

۱۳)ارزشیابی مهارت : فرآیند جمع آوری منظم و هدف دار اطلاعات برای داوری در مورد دانش، مهارت و نگرش فرد در کار براساس استانداردهای آموزشی و مرجع مشخص که می تواند شامل آزمون شفاهی ، تکالیف وسوابق آموزشی ،کتبی،عملی و نمونه محصول (پروژه) باشد.

۱۴)آموزش مجازی: آموزشی است که بر بستر الکترونیکی [اینترنت، اینترانت، سامانه های سیستم های مدیریت آموزش (LMS) و تکنولوژی های نوین ICT] مطابق ضوابط و مقررات مربوطه اجرا می شود.

۱۵) قرارداد کارآموزی : قراردادی که بین آموزشگاه و متقاضی آموزش به منظور آموزش بر اساس مقررات این دستورالعمل منعقد می شود.

۱۶)مهارت : توانایی انجام کارهایی که مربوط به یک شغل در سطح حرفه ای متناسب با استاندارد های آن شغل است.

۱۷)حرفه: یک حوزه ی کاری شامل دو یا چند شغل مرتبط در سطوح مختلف حرفه ای است.

۱۸) رشته : مجموعه برنامه های آموزشی مربوط به فراگیری چند حرفه هم خانواده می باشد.

۱۹) دوره آموزشی: مجموعه فعالیت های آموزشی که دارای هدف، محتوا، برنامه و ارزشیابی است که ممکن است در یک مکان خاص و یا سایر اماکن مجاز دیگر اجرا شود.

۲۰) اخلاق حرفه ای : مجموعه ای از صفات و احکام ارزشی که در یک حوزه حرفه ای وجود دارد که عمل به آن واجد ارزش انسانی است و رفتارهای عاطفی را شکل می دهد. این صفات و احکام ارزشی قابل آموزش دادن است و می تواند به صورت کلی یک حوزه وسیع شغلی ویا یک شغل کوچک را شامل شود. التزام عملی افراد به اخلاق حرفه ای طی دوران آموزش و بعد از آن نیازمند ارزشیابی این صفات و احکام ارزشی حین آموزش و بعد از آن مطابق قانون است .

۲۱) مرکز سنجش مهارت : واحد اجرایی است متشکل از چند کارگاه سنجش مهارت که حسب رشته و حرفه های آموزشی در سطح شهرستان ایجاد و آزمون های سنجش مهارت در آن جا برگزار می شود.

۲۲) آزمونگر: آزمونگر فردی است که از صلاحیت علمی، تجربی، فنی و حرفه ای حرفه مورد آزمون برخوردار می باشد، اجرای آزمون عملی را با استفاده از دستورالعمل و استاندارد مربوطه انجام می دهد و از مراکز آموزشی و بخش های مختلف بازار اشتغال (صنعت ، کشاورزی ، خدمات و فرهنگ و هنر) انتخاب می شود . این فرد بایستی دارای گواهی نامه مهارت آزمونگری باشد.

۲۳) آزمون شونده : متقاضی تعیین صلاحیت حرفه ای در یک شغل و یا حرفه را می گویند .

۲۴) مرکز سنجش یا سالن آزمون الکترونیکی : به واحد اجرایی گفته می شود که با توجه به شرایط فیزیکی و تجهیزات رایانه ای اعلام شده از سوی سازمان، امکان اجرا و مدیریت آزمون های کتبی و عملی آموزش فنی و حرفه ای را به صورت الکترونیکی دارد.

۲۵) آزمون دهنده الکترونیکی : متقاضی تعیین صلاحیت حرفه ای در یک شغل یا حرفه را می گویند که برای تعیین صلاحیت وی از ابزارهای رایانه ای استفاده می شود.

۲۶) محتوای علمی: محتوای آموزشی مطابق استاندارد سازمان است..

۲۷) محتوای الکترونیکی : مطالب و مواد آموزشی است که از طریق اینترنت یا اینترانت ارائه می شود.

۲۸) طرح درس ودوره : سندی است که اجزای مختلف فرآیندهای آموزش را جهت تحقق اهداف رفتاری برای درس یا دوره مشخص نمایند.

۲۹) سناریوی آموزشی: طراحی روش های یاددهی در محتوای آموزشی جهت تولید محتوای الکترونیکی. ارائه سناریو (در صورت لزوم) در قالبی که اداره کل استان تعیین مینماید.

۳۰) سامانه مدیریت یادگیری : منظور **learning management system** یا همان **LMS** می باشد.

۳۱) انجمن یا کانون صنفی :تشکل صنفی است که در اجرای ماده ۱۳۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران و مطابق آیین نامه مصوب مربوط ۱۳۸۱/۱۰/۶ هیأت وزیران به منظور حفظ حقوق و منافع مشروع و قانونی و بهبود وضع اقتصادی کارفرمایان .

موسسین. آموزشگاه های فنی حرفه ای آزاد که خود متضمن حفظ منافع جامعه نیز میباشد تشکیل و بر اساس اساسنامه مصوب آن اداره می شود.

۳۲) هیأت نظارت مرکزی : هیأتی است که به منظور تعیین خط مشی تدوین و پیشنهاد اصلاح آیین نامه و تعیین ضوابط مربوط به امور آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد و ایجاد هماهنگی و نظارت بر اجرای آن و فعالیت هیات نظارت استانها تشکیل میشود و بالاترین مرجع نظارت و تصمیم گیری بر امور مراکز آموزشی بخش خصوصی میباشد.

ترکیب اعضای هیات نظارت مرکزی به شرح ذیل میباشد:

۱. معاون وزیر و رییس سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور (رئیس هیات نظارت مرکزی).

۲. معاون آموزش سازمان (نایب رئیس).

۳. معاون پژوهش، برنامه ریزی و سنجش مهارت سازمان.

۴. معاون توسعه مدیریت و منابع سازمان

۵. دو نفر از مدیران کل آموزش فنی و حرفه ای استانها (به تشخیص رئیس سازمان و بدون حق رأی)

۶. مدیر کل دفتر موسسات کارآموزی آزاد مشارکت های مردمی (دبیر هیات نظارت مرکزی)

۷. مدیر کل دفتر مرکزی حراست سازمان .

۸. نماینده حقوقی سازمان (به تشخیص رئیس هیات نظارت مرکزی و بدون حق رأی)

۹. چهار نفر از صاحب نظران و خبرگان آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد به پیشنهاد کانون انجمن های صنفی

آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد کشور، ترجیحا دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر با حداقل ۵ سال و یا

کارشناسی با حداقل ۷ سال و یا کاردانی با حداقل ۱۰ سال سابقه فعالیت در امر آموزش های فنی و حرفه ای و تایید دفتر

مرکزی حراست. آموزشگاه افراد مذکور می بایست فعال باشد.

۳۳) هیات نظارت استان : هیاتی است با شرح وظایف و حدود اختیارات و ترکیب مشخص شده توسط هیات نظارت مرکزی ، که

رسیدگی به امور آموزشگاه های استان بر عهده دارند.

ماده ۲: هیات نظارت مرکزی میتواند در موارد زیر ضوابط، دستورالعمل ها و جداول مربوط را تدوین ، تصویب و ابلاغ نماید:

الف) شرح وظایف ، مسئولیت ها و ترکیب اعضای هیات های نظارت استان.

ب) صلاحیت های فردی و تخصصی موسس ،مدیر ،مربی

پ) تخلفات و مجازات ها.

ت) شرح وظایف و مسئولیت های موسس ، مدیر ، مربی ،کارآموز ، بازرس

ث) صدور و تمدید مجوزها برای اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی .

ج) امور آموزشی و اداری و مالی در حدود وظایف آموزشی آموزشگاه ها.

چ) نظارت و بازرسی آموزشگاه های آزاد.

ح) نظام مشوق ها و تسهیلات قانونی.

د) نحوه فعالیت آموزشگاه ایرانی در خارج از کشور .

ذ) نحوه فعالیت مراکز کارآموزی خارجی و یا نمایندگی آنها در داخل کشور برای آموزشهای مهارتی غیر رسمی.

ر) رتبه بندی آموزشگاه ها.

ز) رسیدگی به اعتراض ذینفعان به تصمیمات هیات های نظارت استان.

تبصره: سایر وظایف و اختیارات هیات نظارت مرکزی و ترکیب اعضاء آن به پیشنهاد رئیس سازمان و تایید وزیر تعاون ، کار و

امور اجتماعی تعیین میشود و اعضاء هیات مذکور با حکم رییس سازمان منصوب می شوند .

ماده ۳: شرح وظایف و ترکیب اعضاء هیات های نظارت استان به شرح ذیل است:

الف : وظایف و اختیارات:

۱. تمامی وظایف و اختیارات هیات نظارت استانی به شرح ذیل بر اساس و در چارچوب مصوبات ودستورالعمل های صادره از

سوی هیات نظارت مرکزی سازمان خواهد بود.

۲. نظارت بر عملکرد آموزشگاههای آزاد .

۳. بررسی واعلام نظر صلاحیت اختصاصی و عمومی موسس و مدیر و نظارت بر احراز صلاحیت های مربی آموزشگاه .

۴. بررسی میزان شهریه پیشنهادی دوره های آموزشی ارایه شده توسط کانون انجمن های صنفی آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد استان و تعیین میزان قطعی آن .

۵. اتخاذ تصمیم نسبت به صدور و تمدید پروانه تاسیس آموزشگاه یا پیشنهاد لغو آن.

۶. اتخاذ تصمیم نسبت به نحوه اجرای اعتبار سنجی و رتبه بندی آموزشگاه ها بر اساس موقعیت استان .

۷. اتخاذ تصمیم نسبت به صدور و تمدید یا لغو ابلاغ مدیریت آموزشگاه.

۸. اعمال تشویق ها، تنبیهات و مجازات ها متناسب با میزان تخلف نسبت به مدیر یا موسس آموزشگاه.

۹. نظارت بر پیگیری، شناسایی و جلوگیری از فعالیت آموزشی مراکز غیر مجاز

۱۰. تصویب برنامه توسعه و توزیع منطقی و جغرافیایی و نظارت بر تایید محل و ساختمان آموزشگاه ها آزاد بر اساس استاندارد های هیات نظارت استانی.

۱۱. صدور مجوز تاسیس صدور مجوز اجرای آموزش های الکترونیکی برای آموزشگاه های متقاضی .

۱۲. پیشنهاد اصلاح دستورالعمل و حدود و وظایف نظارت استان به هیات نظارت مرکزی.

۱۳. پیشنهاد حذف رشته یا حرفه های آموزشی در مناطق از برنامه های بخش دولتی و واگذاری آنها به بخش خصوصی به هیات نظارت مرکزی .

ب: ترکیب اعضاء:

۱-مدیر کل آموزش فنی و حرفه ای استان(رئیس هیات)

۲-معاون آموزش، پژوهش و برنامه ریزی استان (نائب رئیس)

۳-معاون اداری و پشتیبانی(معاون توسعه مدیریت و منابع)

۴-رئیس اداره موسسات کارآموزی آزاد و مشارکت های مردمی(دبیر جلسه)

۵-رئیس اداره سنجش و ارزشیابی مهارت استان (بدون حق رأی)

۶-مسئول حراست استان

۷- کارشناس حقوقی استان (بدون حق رأی)

۸- یک نفر از روسای مراکز به تشخیص مدیر کل استان (بدون حق رأی)

۹- چهار نفر از خبرگان آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد به پیشنهاد کانون انجمن های صنفی آموزشگاه های فنی و حرفه ای آزاد استان که دارای حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی با ۵ سال سابقه کار آموزشی یا فوق دیپلم با ۱۰ سال سابقه کار آموزشی یا دیپلم با ۱۵ سال سابقه کار آموزشی مرتبط باشند.

تبصره ۱: حکم رئیس هیات نظارت استان توسط ریاست سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و احکام سایر اعضا توسط رئیس هیات نظارت استان صادر می گردد.

تبصره ۲: احکام اعضای بخش خصوصی تا زمانی که آموزشگاه آنها دارای اعتبار و مورد تایید کانون استان باشند، اعتبار دارد. آموزشگاه افراد مذکور می بایست فعال باشد.

ماده ۴: انجام فعالیت های زیر توسط آموزشگاه مجاز است :

۱. تشکیل دوره های آموزشی براساس استاندارد های مصوب سازمان به صورت حضوری، الکترونیکی و تلفیقی .

۲. اجرای سایر برنامه های آموزشی متناسب با پروانه تأسیس آموزشگاه که شیوه نامه آن توسط هیات نظارت مرکزی تهیه و ابلاغ می شود.

ماده ۵: میزان بازدهی نهائی قابل قبول هر آموزشگاه عبارت است از قبولی حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) کارآموزان شرکت کننده در آزمون پایان دوره های آموزشی که توسط سازمان در طی یک سال انجام می شود.